Krimināllieta Nr.1109208
Lietvedības Nr.K30-0426-2
ECLI:LV:RVPT:2022:0721.1109208561

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā, 2022.gada 21.jūlijā

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa:
tiesnesis R.Silakalns,
piedaloties prokurorei S.Budovskai, cietušās pilnvarotajai pārstāvei zvērinātai advokātei D.Siliņai, apsūdzētās aizstāvei zvērinātai advokātei L.Skrīverei - Zvejsalniecei, atklātā tiesas sēdē Rīgā, Abrenes ielā 8, izskatīja krimināllietu, kurā /pers. A/, personas kods /personas kods/, tiek apsūdzēts Krimināllikuma (turpmāk - KL) 126.panta otrās daļas 7.punktā paredzētā noziedzīga nodarījuma izdarīšanā.

Aprakstošā daļa

/pers. A/ tīši nodarīja vidēja smaguma miesas bojājumus laulātajai, un proti:
/pers. A/ /datums/ap plkst. /plkst./ atradās savā un savas sievas /pers. B/ kopīgajā dzīvesvietā /adrese A/. Savstarpēja konflikta laikā ar sievu /pers. B/ /pers. A/ ar netiešu nodomu, kas vērsts uz to, lai nodarītu nenoteiktu kaitējumu cietušās /pers. B/ veselībai, un pieļaujot dažāda smaguma miesas bojājumu nodarīšanas iespēju, apzinoties savu darbību prettiesiskumu, grūda /pers. B/, pēc tam ar rokām no aizmugures apkampa /pers. B/ augšdelma rajonā un pacēla, stumjot un spēcīgi saspiežot ķermeni. Pēc tam, brīdī, kad /pers. B/ bija pietupusies un kravāja mantas maisos, /pers. A/ ar roku satvēra /pers. B/ labās plaukstas 1.pirkstu (īkšķi) un pagrieza to vairākas reizes.
Tādā veidā /pers. A/ ar savām darbībām nodarīja cietušajai /pers. B/ šādus miesas bojājumus: zemādas asinsizplūdumus uz rokām, labās plaukstas 1.pirksta pamatfalangas lūzumu ar saites bojājumu.
No Valsts tiesu medicīnas ekspertīzes centra eksperta atzinuma Nr.11-1098 izriet, ka minētie miesas bojājumi pēc sava rakstura kopumā pieskaitāmi pie vidēja smaguma miesas bojājumiem, kas izraisa ilgstošus veselības traucējumus uz laiku virs 21 dienas.
/pers. B/ nodarītie miesas bojājumi ir tiešā cēloniskā sakarībā ar /pers. A/ noziedzīgajām darbībām.
Ar savām darbībām /pers. A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts KL 126.panta otrās daļas 7.punktā.

Motīvu daļa

Tiesas izmeklēšanas laikā apsūdzētais /pers. A/ sevi neatzina par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, par ko viņš ir saukts pie krimināltatbildības šajā lietā un liecināja, ka nenoliedz, ka apsūdzībā norādītajā laikā viņam bija konflikts ar cietušo. Taču tieši cietusī uzvedās agresīvi, mēģināja viņam sist ar pavārnīcu. /pers. A/ mēģināja atsisties ar katlu. Tādējādi, miesas bojājumus cietusī varēja gūt pati uzbrūkot viņam, varēja arī ievērt pirkstu durvīs, kas tika virinātas konflikta laikā. Norādīja, ka kopš ceļojuma uz /Valsts/ , proti, kādus trīs mēnešus, ar cietušo, kas ir viņa sieva, kopā vairs nedzīvoja. Nenoliedza, ka kā /profesijas nosaukums/ ir apmācīts dažādu fizisku paņēmienu pielietošanā, taču pret cietušo viņš šādus paņēmienus neizmantoja.
Cietusī /pers. B/ tiesas sēdē liecināja, ka pirms četriem gadiem /datums/no rīta devās nodot analīzes. Nolēma iebraukt kopīgajā ar vīru /pers. A/ dzīves vietā /adrese A/. Kad viņa ieradās dzīvoklī, kas atrodas /stāva skaits/ , izrādījās, ka /pers. A/ nav viens, proti, dzīvokļa virtuvē atradās sieviete, kā vēlāk noskaidrojās vārdā /Vārds/ , kura gatavoja brokastis. Par redzēto, viņa pa tālruni paziņoja savai mātei, un sāka vākt savas mantas. Sievietei viņa pateica, lai viņa iet prom, pēc kā sieviete arī aizgāja. /pers. A/ sākumā neļāva viņai nest mantas, norādot, ka viņai te nekas nepieder. Tad /pers. A/ saķēra viņu aiz rokas (īkšķa), izgrieza to, līdz tas nokrakšķēja, kā rezultātā bija lielas sāpes. Pēc tā, /pers. A/ ļāva viņai savākt mantas. No notikuma vietas viņa devās uz traumu punktu, kur pēc rentgena uzņemšanas tika konstatēts īkšķa lūzums un sarauta saite, roka tika ieģipsēta. Pēc tam viņa arī vērsās policijā. Divus mēnešus ilga rehabilitācija, kuras laikā viņai bija problēmas sevi apkopt, rūpēties par sevi. Turklāt, šajā laikā viņai arī bija zīdainis, par kuru arī bija jārūpējas. Visu šo laiku viņai palīdzēja viņas māte. Cietusī uzturēja lietā pieteikto mantiskā un morālā kaitējuma kompensāciju.
Lieciniece /pers. C/ liecināja, ka notikums bija pirms vairākiem gadiem, tādēļ daudz ko neatceras, taču atceras, ka cietusī ieradās dzīvoklī pie /pers. A/, kad viņa ar /pers. A/ brokastoja. Situācija kļuva nokaitēta un viņa diez gan ātri devās prom. Kad viņa atradās dzīvoklī nekāda grūstīšanās un miesas bojājumu nodarīšana nenotika. Vēlāk viņa atgriezās dzīvoklī pēc mantām. Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma (turpmāk – KPL) 501.panta 2.punktu, tika nolasītas viņas pirmstiesas izmeklēšanā sniegtie paskaidrojumi (L.L.69). Tiesas sēdē lieciniece apstiprināja savus paskaidrojumus, kur norādīts, ka atgriežoties dzīvoklī, viņa ieraudzīja dzīvoklī nekārtību, izsvaidītas mantas, /pers. A/ bija saplēsts krekls, skrāpējumi uz ķermeņa.
Lieciniece /pers. D/ liecināja, ka viņa ir /pers. B/ māte un /datums/meita piezvanīja no dzīvokļa, kur viņa dzīvoja kopā ar /pers. A/. Meita paziņoja, ka dzīvoklī pie /pers. A/ redzējusi kaut kādu sievieti. Vēl pēc kāda laika meita piezvanīja atkārtoti un pavēstīja, ka iespējams, /pers. A/ ir salauzis labo roku, jo viņš ir satvēris labās rokas plaukstu un pagriezis roku, roka ļoti sāpējusi. Meita uzreiz devusies uz traumu punktu.
Lieciniece /pers. E/ liecināja, ka viņa ir /pers. A/ māte. Apsūdzībā norādītajā datumā, /pers. A/ viņa pazvanījis un izstāstījis, ka bijis konflikts ar /pers. B/. Arī /pers. B/ tajā dienā viņa bija zvanījusi un paziņojusi, ka viņai ir salauzts pirksts. Viņa ieradās arī dzīvoklī, redzēja, ka saplēsti trauki, podi, saplēsts /pers. A/ krekls. /pers. A/ ar /pers. B/ kopā jau nedzīvoja trīs mēnešus.
Tādējādi, izanalizējot gan pirmstiesas izmeklēšanā, gan tiesas sēdē uzklausītās liecības, tiesai nerodas šaubas par to, ka apsūdzībā norādītajos apstākļos starp /pers. A/ un /pers. B/ ir bijis konflikts. Tiesas ieskatā, lietā arī nav strīds par to, ka /pers. B/ konflikta laikā un rezultātā tika nodarīti apsūdzībā norādītie miesas bojājumi. Miesas bojājumu esamību un to rašanās cēloņus apstiprina tiesu medicīnas eksperta atzinumi Nr.11-1098, Nr.5-472, Nr.26-2528 (L.L.17-18, 36, 140).
Lietā arī nepastāv strīds par to, ka notikuma brīdī /pers. A/ un /pers. B/ bija laulātie.
Tā tiesu medicīnas eksperta atzinumā Nr.11-1098 konstatēts, ka /pers. B/ konstatēti šādi miesas bojājumi: zemādas asinsizplūdumi uz rokām, labās

plaukstas 1.pirkstapamatfalangas lūzums ar saites bojājumu. Minētie miesas bojājumi varēja rasties /datums/cietu, trulu priekšmetu iedarbības rezultātā lēmumā, medicīnas dokumentos un apsekojamās norādītajos apstākļos, un pēc sava rakstura kopumā pieskaitāmi pie vidēja smaguma miesas bojājumiem, kas izraisa ilgstošus veselības traucējumus uz laiku virs 21 dienas.

Savukārt, tiesu medicīnas eksperta atzinumā Nr.5-472 konstatēts, ka /pers. B/ konstatētie miesas bojājumi ar ļoti mazu varbūtību varēja rasties, iesitot ar roku pret durvju stenderi vai ar savu roku pa kādu ķermeņa daļu /pers. A/, bet ar vislielāko varbūtību radušies cietušās apsekošanas laikā un lēmumā norādītajos apstākļos.

Savukārt, tiesu medicīnas eksperta atzinumā Nr.26-2528 konstatēts, ka /pers. B/ viņai konstatēto miesas bojājumu – labās plaukstas 1.pirksta pamatfalangas atrāvuma tipa lūzumu ar saites bojājumu – ar vislielāko varbūtību ieguvusi lēmumā norādītajos apstākļos, t.i., satverot viņas labo plaukstu (vai tikai satverot 1.pirkstu) un to pagriežot, par ko liecina konstatētā miesas bojājuma rašanās veids. Pēc šādas traumas jāizjūt sāpes, bet var turpināt darboties ar traumēto roku ierobežotā apjomā.

Tiesas sēdē vecākais tiesu medicīnas eksperts /pers. F/, kurš sastādīja iepriekš minētos eksperta atzinumus, tos apstiprināja un tiesas sēdē uzsvēra to, ka šādi miesas bojājumi varēja rasties cietušās liecībās norādītajos apstākļos, faktiski, izslēdzot citus miesas bojājumu rašanās apstākļus.

Tādējādi, izanalizējot tiesu medicīnas eksperta atzinumus, kā arī vecākā tiesu medicīnas eksperta /pers. F/ sniegto atzinumu tiesas sēdē, tiesai nerodas šaubas, ka tieši cietušās /pers. B/ norādītajos apstākļos viņai tika nodarīti apsūdzībā norādītie miesas bojājumi, un pie šādiem apstākļiem, secināms, ka /pers. A/ rīcība ir tiešā cēloniskā sakarībā ar cietušajai nodarītajiem miesas bojājumiem. Turklāt ņemot vērā to, ka miesas bojājumi nodarīti, satverot cietušās labo plaukstu (vai tikai satverot 1.pirkstu) un to pagriežot, kā maz ticamu tiesa vērtē to, ka šādas darbības no /pers. A/ puses būtu vērtējamas kā nejaušas, aiz neuzmanības.

Nav strīds arī par to, ka /pers. A/ tika nodarīti maznozīmīgi miesas bojājumi, taču par minēto faktu /datums/ /Valsts policijas iecirkņa nosaukums/ pieņemts lēmums par administratīvās lietvedības izbeigšanu pret /pers. B/, kas ir stājies likumīgā spēkā.

Tādējādi, pamatojoties uz lietā ar pierādījumiem konstatētajiem apstākļiem un iepriekšminēto motivāciju, tiesa secina, ka apsūdzētā /pers. A/ vaina noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts KL 126.panta otrās daļas 7.punktā ir pilnībā pierādīta un /pers. A/ ir atzīstams par vainīgu minētā noziedzīga nodarījuma izdarīšanā.

Saskaņā ar KL 46.pantu, nosakot soda veidu apsūdzētajam /pers. A/, tiesa ievēro apsūdzētā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu, apsūdzētā personību; nosakot soda mēru tiesa ievēro apsūdzētā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Ņemot vērā to, ka apsūdzētā /pers. A/ ir agrāk nesodīta persona, tiesa uzskata, ka soda mērķis ir sasniedzams piemērojot sodu, kas nav saistīts ar brīvības atņemšanu.

Saskaņā ar KL 7.panta ceturto daļu, apsūdzētajam /pers. A/ inkriminētais noziedzīgs nodarījums ir klasificējams kā smags noziegums, ar kuru /pers. A/ ir nodarījis miesas bojājumus un zaudējumus cietušajam.

Par apsūdzētā /pers. A/ personību noskaidrots, ka apsūdzētajam ir deklarētā dzīvesvieta – /adrese B/; strādā /Nosaukums A/ ; agrāk nesodīts.

Pamatojoties uz KL 47.pantu, apsūdzētā /pers. A/ atbildību mīkstinoši apstākļi nav konstatējami.

Pamatojoties uz KL 48.pantu, apsūdzētās /pers. A/ atbildību pastiprinoši apstākļi nav konstatējami.

Piespriežot sodu apsūdzētajai, tiesa ievēro soda mērķi, kuru noteic KL 35.panta otrā daļa. Ņemot vērā to, ka /pers. A/ ar savām darbībām ir izdarījis miesas bojājumus un zaudējumus cietušajai, savu vainu inkriminētajā noziedzīgā nodarījumā neatzīst, kā arī lai panāktu soda mērķi, tai skaitā, lai notiesātais pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, tiesa uzskata, ka likumā noteiktais soda mērķis ir sasniedzams, ja apsūdzētajam par izdarīto noziegumu tiesa piespriedīs sodu, kas nav saistīts ar brīvības atņemšanas sodu.

No /pers. A/ par labu cietušajai /pers. B/, piedzenama pieteiktā kaitējuma kompensācija EUR 3073,08 apmērā un morālā kaitējuma kompensācija EUR 1500,00 apmērā, kopā EUR 4573,08.

Civillikuma 1635.pants noteic, ka katrs tiesību aizskārums, tas ir, katra pati par sevi neatļauta darbība, kuras rezultātā nodarīts kaitējums (arī morālais kaitējums), dod tiesību cietušajam prasīt apmierinājumu no aizskārēja, ciktāl viņu par šo darbību var vainot.

Ar morālo kaitējumu jāsaprot fiziskas vai garīgas ciešanas, kas izraisītas ar neatļautas darbības rezultātā nodarītu cietušā nemantisko tiesību vai nemantisko labumu aizskārumu. Atlīdzības apmēru par morālo kaitējumu nosaka tiesa pēc sava ieskata, ņemot vērā morālā kaitējuma smagumu un sekas.

Ja šā panta otrajā daļā minētā neatļautā darbība izpaudusies kā noziedzīgs nodarījums pret personas dzīvību, veselību, tikumību, dzimumneaizskaramību, brīvību, godu, cieņu vai pret ģimeni, vai nepilngadīgo, pieņemams, ka cietušajam šādas darbības rezultātā ir nodarīts morālais kaitējums. Citos gadījumos morālais kaitējums cietušajam jāpierāda.

Morālā kaitējuma kompensācijai ir jāpilda taisnīguma, prevencijas un samierināšanas funkcija. Tai ne tikai jāsniedz mierinājums personai, kuras tiesības tikušas aizskartas, bet arī jāattur vainojamā persona no līdzīgu aizskārumu izdarīšanas nākotnē.

Nosakot morālā kaitējuma kompensācijas apmēru, tiesai ir jābūt pārliecinātai, ka noteiktā summa būs taisnīgs apmierinājums cietušajam un ka tas dos pamatu samierināšanai starp aizskāruma nodarītāju un cietušo kā starp saprātīgiem cilvēkiem.

Nosakot morālā kaitējuma kompensāciju, tiesa vadās no Augstākās tiesas 2010./2011.gada tiesu prakses apkopojuma "Tiesu prakse par morālā kaitējuma kompensāciju kriminālprocesā" pielikumā Nr. 3 norādītajām vadlīnijām morālā kaitējuma kompensācijas apmēra noteikšanā, ievērojot arī apstākli, ka valstī ekonomika kopš tiesu prakses apkopojuma sastādīšanas ir augusi.

Nepārprotami, ka noziedzīgs nodarījums konkrētajos apstākļos ir vērsts pret cietušās veselību, kā rezultātā cietušajai ir nodarīti miesas bojājums. Pie šādiem apstākļiem tiesa konstatē, ka neapšaubāmi cietušajai ir radīts morālais kaitējums, kas tiesas ieskatā vērtējams EUR 1500,00 apmērā. Pārējā daļā, proti, EUR 3500,00 apmērā morālā kaitējuma pieteikums ir noraidāms, jo tiesas ieskatā šāds morālā kaitējuma apmērs ir nesamērīgs ar nodarīto miesas bojājumu smagumu, proti, ar eksperta atzinumiem ir konstatēts, ka cietušajai ir konstatējami miesas bojājumi, kas pēc sava rakstura kopumā pieskaitāmi pie vidēja smaguma miesas bojājumiem, kas izraisa ilgstošus veselības traucējumus uz laiku virs 21 dienas.

Ņemot vērā to, ka noziedzīga nodarījuma rezultātā, cietušajai /pers. B/ krimināprocesa ietvaros radās izdevumi par ārstniecības pakalpojumiem, kā arī cietusī bija spiesta vērsties pēc juridiskās palīdzības pie zvērināta advokāta, tad tiesas ieskatā ir pamatota un piedzenama no apsūdzētā /pers. A/ par labu cietušajai /pers. B/, cietušās pieteiktā materiālā kaitējuma kompensācija EUR 3073,08 apmērā (L.L.55-57; 209).

Tāpat no /pers. A/ par labu valstij ir piedzenama par labu valstij cietušajai /pers. B/ izmaksātā valsts kompensācija EUR 1075,00 apmērā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz KPL 511., 512., 520.pantu, tiesa

nosprieda:

/pers. A/, personas kods /personas kods/, atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts KL 126.panta otrās daļas 7.punktā un sodīt viņu ar sabiedrisko darbu uz 250 (divi simti piecdesmit) stundām.

No /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu cietušajai /pers. B/, personas kods /personas kods/, piedzīt pieteikto kaitējuma kompensāciju EUR 3073,08 apmērā un morālā kaitējuma kompensāciju EUR 1500,00 apmērā, kopā EUR 4573,08 (četri tūkstoši pieci simti septiņdesmit trīs *euro* 08 centi).

Noteikt 30 dienu termiņu no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas kaitējuma kompensācijas labprātīgai nomaksai, maksājuma veikšanas faktu apliecinošu dokumentu iesniedzot tiesā.

Cietušās/pers. B/ pieteikto morālā kaitējuma kompensāciju daļā EUR 3500,00 apmērā noraidīt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu valstij cietušajai /pers. B/ izmaksāto valsts kompensāciju EUR 1075,00 (viens tūkstotis septiņdesmit pieci *euro* 00 centi).

Noteikt 30 dienu termiņu no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas kompensācijas labprātīgai nomaksai Valsts kases BIC kods TRELLV22 NMR 90000050138, kontā Nr.LV68TREL1060001239300, maksājuma veikšanas faktu apliecinošu dokumentu iesniedzot tiesā.

/pers. A/ 10 (desmit) darba dienu laikā no tiesas sprieduma stāšanās likumīgā spēkā ir pienākums pieteikties sabiedriskā darba izpildes institūcijā – Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā pēc dzīves vietas.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 (desmit) dienu laikā no sprieduma pieejamības dienas – 2022.gada 30.septembra, apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību vai protestu Rīgas pilsētas tiesā.

Tiesnesis R.Silakalns